

รายงานผลการดำเนินการ
ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของ
หน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองยาง
อำเภอชำนิ จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ความหมายความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กร ถือเป็นป้องกันการเกิดทุจริตในองค์กร

ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการ ปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต :

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่ง เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการ

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยง : เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานต้อง ประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความ รับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision

การตรวจสอบภายใน : จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

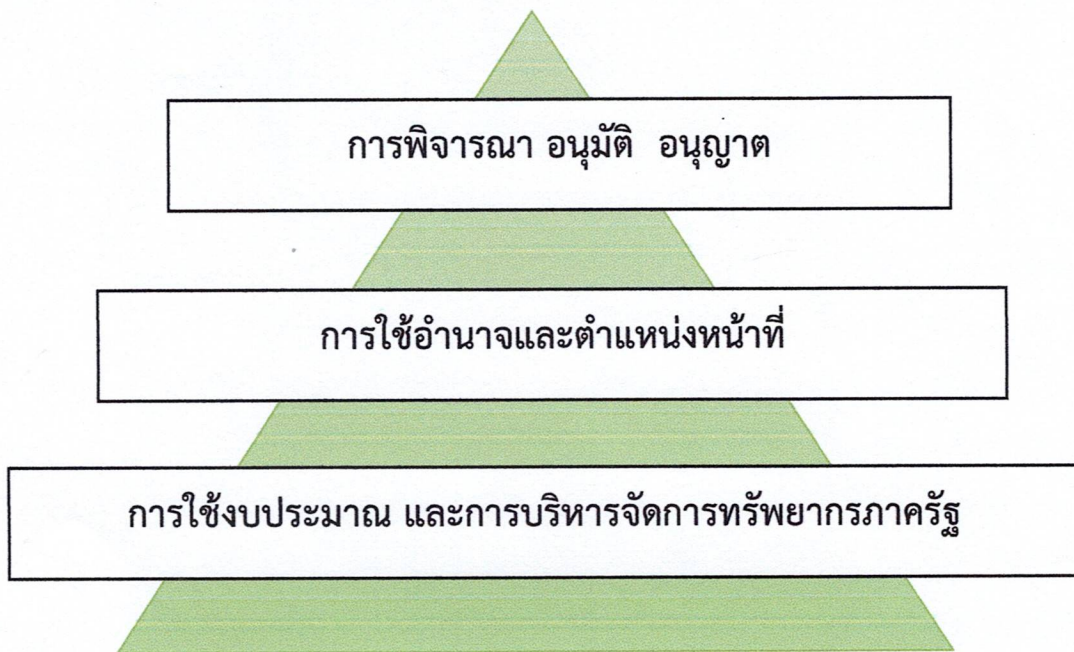
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud TriangleX)

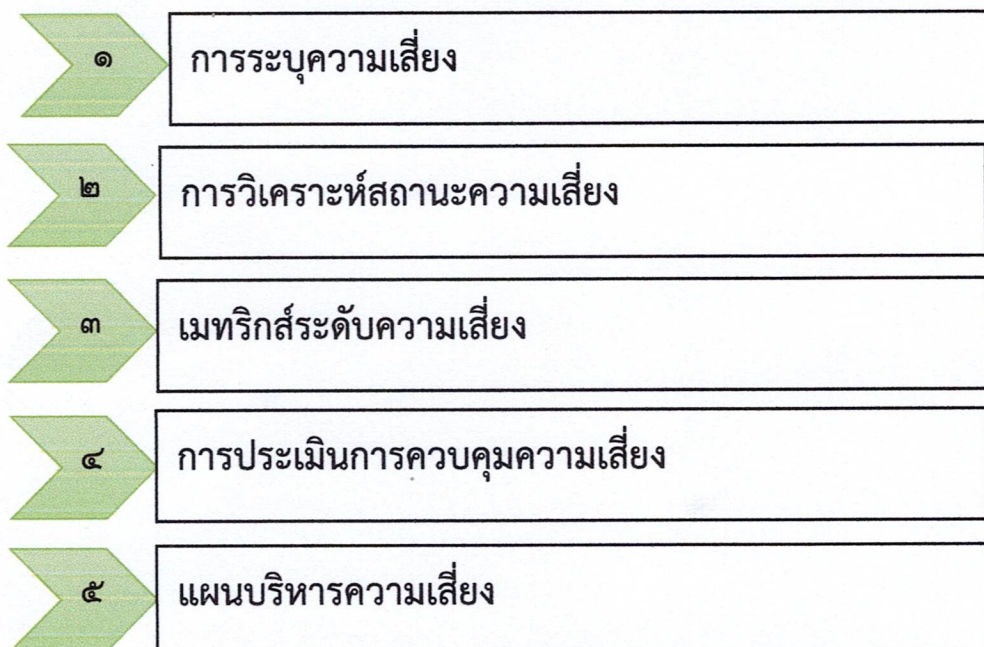
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชน อนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

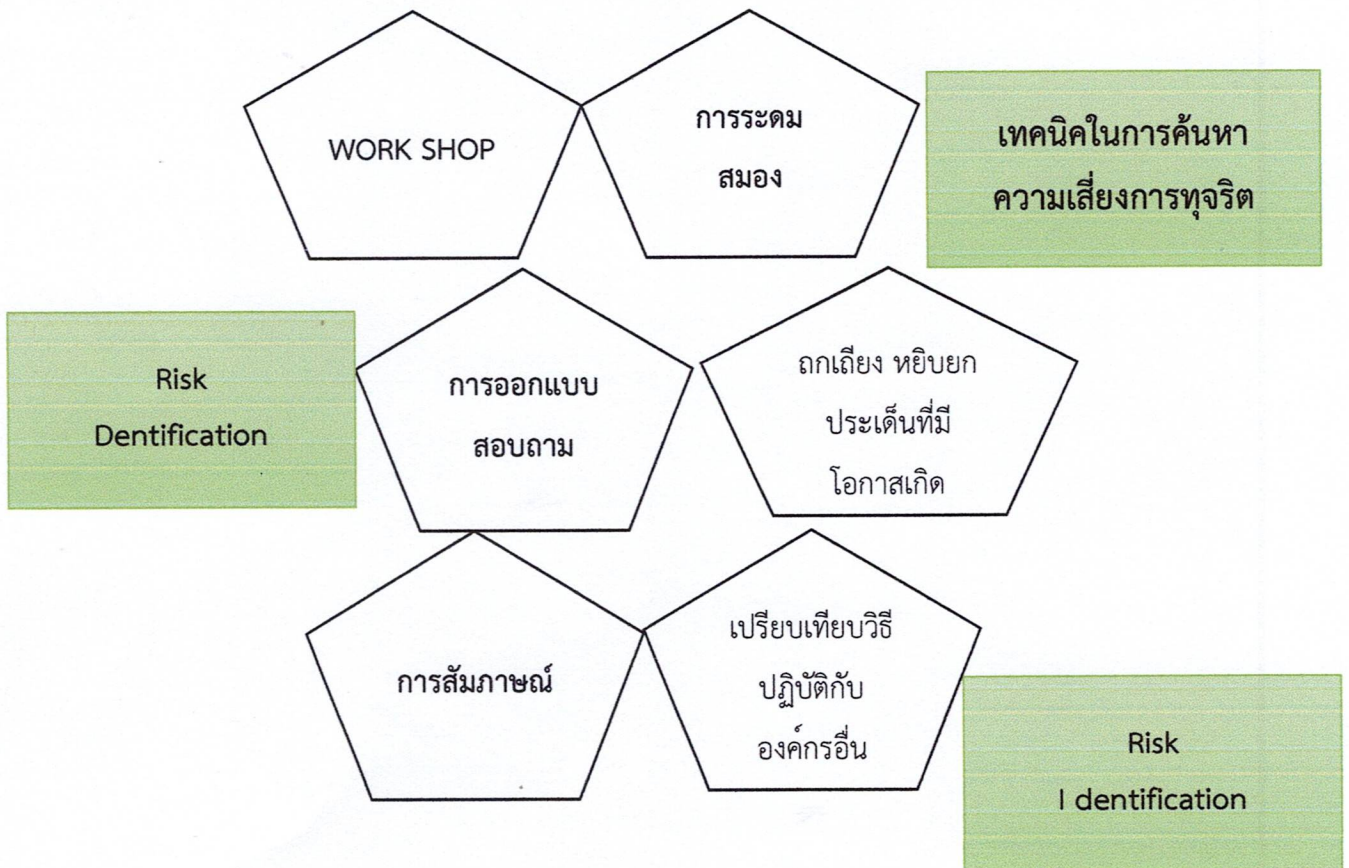

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของ กระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่ง ในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อม ประกอบไปด้วย ขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ทำให้การระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และใน การประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวม ของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบ ความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่ อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็ เป็นได้ โดยไม่ต้อง คำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วนำข้อมูล รายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknow

Known Factor	ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามี ภาสสูงที่จะเกิดซ้ำๆ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknow Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการระบุความเสี่ยงหรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรมและความรุนแรงอื่นๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสียหาย (Degree Of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดย พิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree Of Risk)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant)

ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนนความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือ ถ่วงโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

ผลการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๘

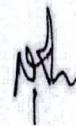
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาส(L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L*)			
<p>๑. การจัดซื้อจัดจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะคุณสมบัติทางด้าน เทคนิคที่เอื้อประโยชน์ ให้กับพวกพ้องเพื่อให้พวกพ้องชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น ไม่ ปิดประกาศการจัดซื้อจัด จ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า 	๒	๒	๔	<p>แต่งตั้งคณะกรรมการจากหลายฝ่าย ไม่ให้บุคคล ใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจตัดสินใจคนเดียว</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ้างอิงคุณลักษณะตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) หรือบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ ของราชการเป็นหลัก - บันทึกที่มาของการกำหนดคุณสมบัติแต่ละข้อว่า อ้างอิงจากแหล่งใด เพื่อให้ตรวจสอบได้ภายหลัง - จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและ Checkbox บังคับ ว่าต้องลงข้อมูลในระบบ e-GP และเว็บไซต์ หน่วยงานภายในกี่วันหลังจากได้รับอนุมัติ - กำหนดเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ของเจ้าหน้าที่พัสดุ หากเผยแพร่ล่าช้าจะมีผลต่อการ ประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่พบข้อร้องเรียนเรื่อง การ ลีอกสเปกจากการตรวจสอบ ของ หน่วยงานกำกับดูแล - สถิติการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไป ตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมาย กำหนด ๑๐๐% - ประชาชนและผู้ประกอบการ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันท่วงที ลดความระแวงเรื่องการทุจริต 	-

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาส(L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L*)			
<p>๒. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>- นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในกิจการของตนนอกเหนือจากงานในหน้าที่</p>	๒	๑	๒	<p>- ออกประกาศส่วนงานเรื่อง "หลักเกณฑ์การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ" ระบุให้ชัดว่าอะไรทำได้หรือไม่ได้ (เช่น การนำรถยนต์ไปใช้, การใช้เครื่องพิมพ์, หรืออุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ)</p> <p>- ผู้บริหารแสดงตนเป็นแบบอย่าง และจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง "ผลประโยชน์ทับซ้อน" (Conflict of Interest)</p> <p>- ตรวจสอบจำนวน ตรวจสอบสภาพการใช้งานและตำแหน่งที่ตั้งของทรัพย์สินด้วย</p> <p>- เปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเมื่อพบเห็นการนำทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว โดยปิดบังรายชื่อผู้แจ้ง</p>	<p>- มีสมุดบันทึกการเข้า-ออกของทรัพย์สินครบถ้วน</p> <p>- อัตราการชำรุดหรือสูญหายของอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Portable Assets) ลดลง</p>	-

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาส(L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L*)			
<p>๓. การรับสินบน หรือ ผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits)</p> <p>- การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากองค์กร</p>	๒	๒	๔	<p>- การประกาศนโยบาย No Gift Policy ประกาศอย่างเป็นทางการทั้งภายในและภายนอกองค์กรว่า "งดรับของขวัญ ของกำนัล หรือผลประโยชน์ทุกชนิด" ในทุกเทศกาลหรือโอกาสต่างๆ</p> <p>- อบรมเรื่องจริยธรรมและการป้องกันการรับสินบน</p> <p>- หากมีการรับของขวัญตามธรรมเนียมปฏิบัติ (เช่น มูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ตามเกณฑ์ ป.ป.ช.) ต้องมีระบบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน</p>	<p>บุคลากร ๑๐๐% ได้รับทราบ และลงนามในแนวทางปฏิบัติเรื่อง การรับของขวัญ และมีการสื่อสาร ไปยังคู่ค้า/ผู้มาติดต่ออย่างชัดเจน โดยการประกาศนโยบาย No Gift Policy ลงในเว็บไซต์</p> <p>- ไม่พบข้อร้องเรียนผ่านช่องทางเบาะแสเกี่ยวกับการเรียกรับสินบน หรือการเลือกปฏิบัติเพื่อแลกกับผลประโยชน์</p>	-

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาส(L)	ผลกระทบ(L)	ความรุนแรง(L*)			
<p>๔. การเป็นคู่สัญญา (Contracts) ทำธุรกิจกับ ตัวเอง (Self-dealing)</p> <p>- เจ้าหน้าที่ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับ กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง ทำสัญญาซื้อ ขายจากบริษัทของ ครอบครัวตนเอง</p>	๒	๑	๒	<p>- ตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์และบริษัทเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับรายชื่อผู้ถือหุ้นหรือกรรมการของบริษัทที่เข้าประมูล</p> <p>- สุ่มตรวจสอบสัญญาที่มีมูลค่าสูงหรือสัญญาที่คู่สัญญารายเดิมชนะซ้ำๆ เพื่อเช็คความเชื่อมโยงย้อนหลัง</p> <p>- เปิดช่องทางให้พนักงานในหน่วยงานแจ้งเบาะแสกรณีพบเห็นพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเอื้อประโยชน์ให้ครอบครัว</p>	<p>- ไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเอื้อประโยชน์ให้เครือญาติจากการตรวจสอบของหน่วยงานภายนอก</p>	-

(ลงชื่อ)

(นายสุรียา ศรีสัตยานุกุล)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองยาง